

KETURUH JENJIR PRANAYAS

Salem Aleikum!
Jaunteji,
I gatvę!
I laisvę afejų!
Mes frontą plakatais
Nuklokim.
O po plakatų
Krūtinėj
Kad kraujas plaktų,
O ant plakatų kad —
Salem Aleikum!
Gana sacharininti širdys!
Ir į skaudžiamas vietas
Kompromisų kloti kompresus.
Kam širdis susirietus,
Dvasia kam padvėsus, —
Tam į krūtinę tejrėta
Nors bosą spirito, —
Vistiek nebepadėsi.
Ne taip kad po viena
Galvomis
Žiauninti
Sieną
Ir storotis storosios dėdinos kūną sujauninti.
Bet urmu visi!
I du su puse milijono
Pratarim, kiek galint, aiškiau:
Kaip ragas, maž daug, Jerikono —
Salem Aleikum!

KAZYS BINKIS

Mes jauni iškeltagalviai, nenuoramos ir vėjavaikiai einame į gyvenimą Naujojo Meno vėliava nešini.

Mes nudrėskėme nuo savo dvasios sumirkusį laiko baloj apdara ir sviedėm jį tiems, kurie senatvėj šąla.

Amžinai naujas ir amžinai jaunas gyvenimas — mūsų nesenstamoji Beatričė. Mes atgrįžome jai savo dvasios veidrodį — te gėrisi.

Tegu jo atošvaistoj šypsosi kvatojasi mūsų Beatričė; tegu frizuojausi, tegydo prieš jį savo veido intapus.

Nustelbdami prekymečio ūžesį ir miegančių knarksma, mes mušame į skambaus žodžio bugną ir šaukiame visus, kurie jauni dvasioj, sudaryti vieną didelę Naujojo Meno kūrėjų armiją!

Mūsų žemė įtręšta menu. Mūsų tėvai kvėpavo dainomis ir sapnavo pasakomis. Mes jauniausi jų ainiai šaukiame jiems „Valio!“ ir eidami jų keliais, — kuriame savo naujosios būties naująjį mitą.

Teskamba Baltijos pajūris!

Per meną dabarties veidas taps mūsų veidu.

Meno Betliejūj gims naujų žmonių karta.

Meno dinamomašina milijonais prožektorių nušvies mūsų sutemas.

„KETURIŲ VEJŲ“ Kurijá.

Staiga pražilo kudlota žemės barzda.
Dangaus ledu čiuožia žvaigždynai
stumdydami žvaigždes, kurtų ledžingos ne-
labai tvirtai laikosi ant kojų. Mėnulio solo
gigantuoja.

O žemė pakabinus smakrą ant Alpių
dūmoja sykiu su manin.

Kodel dėl ko kaip šuo prirakytas prie
būdos turu urgiti ir loti iš pasauli, žiūrint
kaip kiti šelsta ir mikielėja?

Ei, žeme!

Kas tokio kad ir nejauna!

Ale už tai tavo pusrutuliai tai ką, glo-
busai kad ir du?

Kad taip paėmus pojūčių pašliūžas
ir pasileidus erdvibių sniegais lenktynių
su Grizalio rogėm?

Bravo, Saly!

Valio Šemery!

Radiotelegrafuoja Neptūnas ir Marsas.

Senmergė Venera snairom akim ir
pavydu dėptelėja į mudu ir vėl lūpą tim-
telėja, ir kuždelėja žvaigždėms į ausį.

Girdi, žemėje nieko ypatingo, o
žvaigždės tai kiekviena kur kas skaistesnė
už ją.

Susikabines su žeme čiūžt, čiūžt!

Tolyn, smarkyn! Tolyn, smarkyn!

Daugiau nieko nematau kaip tave,
žeme. Lekia dulksė iš po pačiūžų.

Tu taip arti geismai karšti ir puola-
mės glėbin.

Žemyte, brangioji!

Ach taip nespaukit! Atsargiau!

Ir prairo pažastės siūlė naujai res-
publikai.

Gi netikusiai buvo diplomatų pasiūta,
Saly, mano jakė. Kiek pasiraivyk ir jau
naują lopą dėk. Žinai, ir tas politikos
korsetas perdaug mane varžo. Kada nors
mesiu jį velniop.

Susikabines su žeme po erdvibių
sniegus sparčiau už visus lekiu dumiu.

Žvaigždynai su žvaigždėm jau senai
nematyt pasilikę toli užpakaly.

O mudu vis skutam ir skutam.

Atsiprašau.

Ir užkliuęs man už užkulnio brinke-
lėjo į sniegą jojās ant Virgilijaus raitās
Dantė su Beatrice.

Dar smarkiau mudu neriam.

Ir dar kažin kur lyg Napoleonas ar
lyg Hindemburgas geležine šluota šluoja
istorijos pelėsių dulkes ir čiudelėja.

O ve ir Saliamonas karaliaus apsikar-
tes giesmių giesmėmis lyg Kariolias, kur
žaičiuoja ir kur gintariniai. Sabos kara-
laitei darinėja savo širdies vartus. Ir Kei-
stutis ir Birutė apsaule, dėl jų rykavimų
nemato nė mudviejų.

Tegu jie sau!

O mudu švilpiam vis tolyn, pirmyn.
Tiktai aš ir žemė! Daugiau nieko. Visą
pralenkėm. Tur būt čia jau ir bus pati
pradmenų pradžia. Ir puldamas įžultai
bučiuoju tavo, žeme, sauletekingą kaktą!

Kas tokio kad ir kraujuotas tavo,
žeme, snukis? Ir dar nenudžiūvo apskretė
lūpos?

Kas nori tesijukojai!

Mat juos dievai!

TARIULIS PETRAS

PEIZAŽAS

Mano pagalvei pagailo mano galvos
ir ji minkšta maloni.

Sienoje ne visi dantys — pro spragas
pasiekę mano skruostus kutena, dar mie-
guistam nematomo voro, rudi tiesūs ūsai.
Šafin raukšlėtų mieguistų paklodžių veidai.

Civilizuotos gautės savo sargyboje
būdi. Džiaugiuos, kad drangus vanduo
taško kritinė.

Šepečiai, šukos ir šepetukai, mane
apšepusį švelnina.

Kukras vienas gabalėlis. Kitas. Ir
jau visai lipšni arbata pasakoja ekstra
telegramose Loyd Džoržo paskutinį po-
sakį. Streiko pilnos Buenos Airės Kaunan
siunčia tris petito eilutes.

Plonutė kvepianti svaigia rukštim
riekelė. Lūpos insviestintos. Ir plonutė rie-
kelė kaip grakštus felietonas in portfelį
kėmšasi, kad in dienašį nešti.

Visas apsaugytas, plikais ir plunks-
notais skribeliais apžėlusios gatvės vidury.

— Tprrrr! — suriko plačia kakta ir bar-
zdele malonus vežėjas. Bėrasis iššoko iš
vežimo ir dingo durų stikluose. Nupenėtas

ponas galva mostelėjęs pageltusiom pu-
tom aptaškė arti stuoksančią žalią lankelį.

Iš po žaliojo lankelio labai in lūpas
panašūs mėsgalčiai piktai praleido:

— Kur brukies, nematai ar ką?!

— Brač, mes, dviese, tu vienas. Rei-
kėjo pasitraukti. Matai nenustov! — vi-
sa devyniolika dantų žiba vežėjas. Ir
vieta kur tur būti veidas taip šviesi, ma-
loni, džiugi, kad nors imk ir in trečios rū-
šies papirosų dėželę kljuok! Visi pirktų.

— Klausyk, sakysiu.

Trečios rūšies papirosams etiketė
grįžt in manė.

— Puikų veidą turi. Vaje, kokį puikų!
Aš taip iš šaltes žiūrėdamas manau puik-
kus būtum ministeris. Pasikalbėkim nuo-
širdžiai. Plačiai štai modamas aplinkui
paklausiu: Kuo jte geresni, kad jie mi-
nisteriai, tu gi ne. Lipk, iš tos tribūnos.
Imk vadžias.

— Tai, kad nežinau, kaip bėrasis —
šypsos jts.

Ir puikiausios reklambės vertas iš tre-
čios rūšies papirosams dėžutės tryškta
skančiausias kvapsnys.

16.

Kaunas šiandien girtas
 Ir linguoja savo žilą galvą apvaistinę.
 Ir laimėjimo mėnulis ji patamęs
 Išsiūbavo ir išliejo visą Kauną gatvėmis.
 Nešini veltavomis
 Eina, Eina,
 Šmėklos ir apuokai į pakampes!
 Ir sustingusioje Jausmo katilui išvirtus
 Norų viralas liūliuojas saulės spalvomis
 Gyvos gatvės
 Gatvės girtos
 Gatvės grįstos galvomis.
 Po plakatų girių vėjai
 Valkštinėja
 Ir propeleriai išlindę iš mirties garažų
 Ore atspalaidavimo imnų gražo.
 Mamyte
 Kam čia tiek daug žmonių?
 Ir sniego
 Tiek daug?
 Man nieko
 Nematyti?
 Cit nešauki!
 Turbūt
 Taip turi būt.
 Ech
 Kur mano akys?
 Kaip balta!
 Žiūrėk!
 Gal ta
 Kur be palto
 Ir kur išsišiepus
 Magys
 Laiko lėpas?
 Tiktai
 Varpas
 Piktai
 Karpo
 Klitedesių karpas.
 Ir pro garso tarpus
 Kas gyvas
 Į laimės ofensyvas!
 Jausmo gabalais iškrite
 Giesmės gatvėjasi.
 Giesmės aikštėjasi.
 Giesmiuojasi lūpų trimitai,
 O miesto rinkos grindinio pilvu
 Pasistiebę ant rimties ramentų
 Savo galvas rankomis iškėlę
 Lyg kepurėmis mosuojam
 Kad gajumo gelės
 Laukimu kreivų
 Su raketomis erdvibei trenkti
 Ryši rykavimų ruoniam.

Vėlė be vietos.

Aš — griaučetai iš po žemų atsikloje.
 Aš plaukiuju orle kaip ativaras
 Iš vjenu kaulo rankom kojom
 Aš gąsdino mergų skaras.
 Ir valkatōs į mane svaido akmenim
 Ir pamazgom ant manęs lieja pertukustos
 moterys;

Vienok nežiūrint to, aš niekam nepavydžiu.—
 Vadina mane smuklės į išžiotas savo goseres
 Ir savo skreitėj kekšės džiaugiasi manim...
 Po kapines tolydžio
 Aš landžioju, baugydamas lavonus.
 Išgąsdinęs nūmirėlius lyg toklius kaip ir aš
 patsai,

Jau prisituošęs aš esu visai
 Prasmegti nors klaurai pro žemės šonus.
 Bet žemė atstumia mane
 Nuo savo želusios barzdos,
 Aplėtotos laikų ugnė..
 Ir būdamas be pastogės visados
 Aš nardau po gelmes perdėm.
 Sukempėjusia sauja grąsinu aš žemei ir er-
 dvėm...

Ir kalnus sau iš kelio nustipardęs,
 Miškus išrovęs iš po kojų
 Per jūres ir žemes
 Ir per žvaigždynų kartis
 Aš traukiu, moju
 Į pažadėtąsias ermes...

SALYS ŠEMERYS.

Čiuto, lingo, čiutela,
 Kas te teka? čiutela,
 Čiuto, čiutela,
 Žalia rūta, čiutela.
 Sode, sode, lapė.
 Kas te teka? lingo,
 Lėliu, lapė, lėliu.
 Sode lapė, lingo,
 Marti teka, lingo,
 Lėliu, lapė, lėliu.
 Čiuto, lingo, čiutela,
 Kas te teka? čiutela,
 Čiuto, čiutela,
 Marti teka, čiutela
 Žalia rūta, čiutela.
 Čiuto lingo, čiutela,
 Per dvarelių, čiutela
 Ką neš marti? čiutela
 Štuomenėlių, čiutela.
 Čiuto, lingo, čiutela,
 O kam duos? čiutela,
 Dieverėliui, čiutela,
 Nepriėmė, čiutela.
 Čiuto, lingo, čiutela,
 Išrugojo, čiutela,
 Štorai verpia, čiutela,
 Retai austa, čiutela.

Užrašyta per Antaną Juškevičę.

Rubajatai.

Dangaus aš lauže kaip gyvatė
Šnypščiu ir kojoms žemę tvoju.
Tau, Dieve, nuodų gelvonių
Ir nebematysiv saulės mudu.

* * *

Geriau man priestekų sulaužyt šimtą
Neg vynuį gerti taure.
Eikš brolau, Dieve, tamsoj mes pauliosim,
Geriu aš tavo dvasią, kaip raudoną kraują.

* * *

Gražtas mergaites myli tu,
O jos, lyg dūmai nyksta mainos;
Jų širdys lig rafas apie ašį sukas. —
Eikš gerti, drauge, sidabras tu kišenėj.

I

Neįstengia saulė žemę
atgaivinti, —
naują mintį
Mes tegalim sužaičiuoti
Mūsų galvos dangų remia, —
Dievo ir karalių tronuos
Gaisras siautėja raudonas.
Ei, naktie užčiaupki žioti!
Mes rieškučiom aušrą semiam

II

Joti, joti —
debesius nuplauti pilkus
ir sėmėgą išsivilkus
besotį —
žemės merdinčios skriaudėją —
pirmąjį pastvėrus vėją
tvoti.
Liz pasaulio vargią klotį,
medžiai ylini, lapoti. —
kumštis gniaužkim,
tik į dangų
insilaužkim —
Dievui miegančiam grumoti!

KAZYS BINKIS

Gatvės išsišiepė iškabas
begėdiškai margas ir godžias.
Trotuaruos pilvų barikados.
Jaučto reikėtų čia iškalbos
kad kas suprastų mano žodžius
sūkury bačkvežių kononados.
O aš atkeltavęs iš lauko,
nešioju ateinančių šimtmečių pašta
iš kiemo į kiemą, kaip amžinas žydas.
Negerai — kad kaktą susiraukus.
Negerai — kad be Šventojo Rašto.
Negerai — kad dvasia raudonomis aguo-
noms pražyodus.

Susirinko iš skersgatvių tipai
ir mano: beždžionę parodys,
mano, kad bus katerinka.
Gerbiamieji,
jūs žinot ispanišką gripą?
Panorėsiu tiktai — vienas žodis —
ir gulės visa rinka.
Visi išsižiojo stebėtis:
Gal ir ištikrųjų jis kanda?
Dukteris slepia paskvernėn mamytės,
tetulės išsikėtė skėtis,
šmugeliai kits kitam lenda ant sprando

tartum panosėj būt sproges jiems dinamitas.
Ei, jūs, mielteji ponai ir ponios!
Aš ne tam — kad nusigastumėt...
Svarbu kad didesniai ir gyvumo daugiau
kad.

Ir ne taip, kad vien pilvas ir mėsa...
Kas kad jūs baldot virtuves kas meš?
Kas kad po pusryčių prakaitą braukot?
Tokie vis mažučiai, mažučiai tebesat...
Didžiausis pareitų į sieksinį karstą.
O čia jūs kaip mėšlo rinka paiversta...
Ir vėl suliūliavo tipas ant tipo.
O lipa! Viešpatie, kaip jie visi lipal
Vienas per kitą
lenda iširdę
purvinais batais ir atdarą širdį.
Nebenugirdi... Nebenumano...
O širdis pasisakyti trokšta.
Dar žodis!
Ateinančio šimtmečio
žmonės
pastatys jums paminklą:
Po antrojo tvano
iš jūsų pilvų
antrąjį Babelio bokštą.

Vasaris vėjas

Jau ketvirti metai dirbame nepriklausomybė.

Turime vieną nepriklausomybės galvą ir apie šimtą pusgalvių, turime nepriklausomų ministerių, nepriklausomų milijonierių, nepriklausomų bankų, nepriklausomo šmugelio ir daug kitokių nepriklausomų dalykų. Stengiamės, kad viskas kaip kitur. Pradėję nuo botago ir drobinių kelniukščių—mokame kur reikia kad ir frakas ir cilindris ir Bencas. Stengiamės rodytis, kad drąsūs ir patyrę vyrai. Rausdami prisiminė, kaip mūsų valstietis okupacijos metu drebėdavo pamatęs vokiečių žandarą, idijotiškai šaipydavos jam ir rankas laišydavo. Sunku vergauti — atsiduštame — baudžiava įvarė mums tą drebėjimo liūdą. Jau Kudirka, daktaras, tas patasai Kudirka, kursai mus išmokė vadintis didvyrių žemės piliečiais, vėliau savo „Varpuose“ pastatęs daktarišką diagnozą, padarė išvados, kad labiausiai išsiplatinusi lietuviuose liga,—tai kinkų drebėjimas. Ir nieko čia nebepadarysi. Jog ir mūsų laisvoms ir nepriklausomoms kinkoms taip dažnai ateina suvirpėti, kai mes pasistiepe nešame arbatos kokiam francūzų sifilitikui ar anglų kakainininkui.

Ir dirbame dirbame. Kaip kurmiai rausiame žemėse kiekvienam paskirtą vagą ir linkime kaip bušmėnai savo nepriklausomybės fetišui. Bet pagrasyv kas iš tų gerinčių arbatą pirštu ir mes nepriklausomi klausiai atsakome: „klausome“! Kaip gi ne. Nes mūsų tėvai baudžiauninkai išstisus šimtmečius klausė ir tas verguvės siaubas dar nepaleido iš savo replių mūsų dvasios.

Ir lig šiol mes neparodėm tikro noro iš jo pasiliuosuoti. Jog kas dvasia? Jos neįrašysi bugalterijos knygos aktyvan. Be to dvasios ubagystė taip lengva paslėpti gerai pasiūtan frakan ar pridengti ją mokamai surišant galstuką.

Ir štai, iš gyvenimo ūkanų išlenda didumo, kaip surangytos Eifelio bokštas ilgas, ilgas klousimo ženklas: Kas jei mes nuo savo nepriklausomybės fetišo nuvilkimėm fraką? Kas jei šiandie ateitų kokie nauji gunal ir prafestūs nauji demarkacijos liniją nuo Dinaburko iki Liepojaus? Kas liktų iš keturių nepriklausomų metų? Kurių kultūros brangenybių mes susikūrėm ar nors rimtai stengėmės susikurti, kurios padėtį mums tapti žmonėmis,—ne atspalidavusiais vergais drebančiomis kinkomis, bet tikrais, laisvais, pabudusios ir susipratusios dvasios žmonėmis, pilnateisiais pasaulio piliečiais?

Mažutė mikroskopiška biudžeto dalelė, maž daug tiek, kiek mama duoda vaikui baronkoms—tai švietimo ir kultūros reikalams.

Mokyklos be langų. Mokytojams — įstatymas: prisiakyti mokyti. Jaunuomenė, kuriai mokyti arba mokyti — uniformoj arba departamentuos. O šių metų naujokuose radome 50 nuosimė. analfabetų, o sodžių mūsų dedės patydomis dūsauja nebetekę vilties susilaukti caro laikų sugrįžtant ir būnti Kaunan pareiškimų, kad nebenorį būti „piliečiais“ nes, pakaksį pliti, ir reikiška nepriklausomo noro tapti vėl muzikais.

Aimanuojam kad bala, kad trošku, o savo jaunuomenei, kuri įneštų į tą balą judėjimo vietoj universito atidarėme Kaune 400 smuklių, kad ji baigtų nusigerti.

Treti metai veblame apie universitą, keli mėnesiai seimas slebžavojo statutą—ir vis nieko. Dalis suverėnų naudodamasis savo penkių zakrestijonų dauguma sugalvojo iš tos mokslo šventyklos pasidaryti sau špitolę ir stapt.

O gal dar prisiminti suaugusiu švietimą, žmonių knygynus, žmonių teatrą etc.? Pastatykime čia didelį ū. Retai tokie dalykai prisapnuoja — pakanka pilstytuvės.

Mūsų tėvai baudžiavos jungą vilkdami susikūrė sau didelį meną, kuris toli praskambėjo už mūsų krašto sienų. Gal mes jame ieškome paguodos? Gal mes meno šaltinį stengiamės apiplauti savo apipelėjusią dvasią? Gal mes stengiamės tas brangenybes bent išlaikyti?

Amžiais sukrautą mūsų tėvų turta, mindome kojoms. Ketvertas tomų datinių ir pora tomų pasakų, dar anais laikais keletoj parapijų surinkti ir rusų, vokiečių, lenkų ar suomių išleisti, tai ir visos mūsų žmonių paliktojo turto liekanos. Kitkas guli, neapdraustas nuo nelaimės Vilniuj Mokslo Dr-jos archivo spintose, arba eina į kapus draug su paskutinėmis senelėms dainininkėms.

Mums jos nereikalingos.

Tiesa, mes pavadinome Kauno gatves mūsų didžiųjų vyrų vardais.

O Čiurlionis pelt sukrautas skryniuose ir užrakintas drėgnam Meno Kurėjų Dr-jos kambary. Seimas vargais negalais nubalsavo, bet nėra buto. 400 smuklių, kelios dešimtys bankų ir keli šimtai kity šmugelio įstaigų, randa Kaune kur puikiausiai įsitaisyti, tik savo genijaus kurinių neturime kur priglausti.

O Meno Rūmai? Turime nesuskaitomą tautodailos turta. Turime savo dailininkų, kurie dar nesuskubo, kaip Čiurlionis, nuvešti savo kurinių užsienin, kad juos įkainuotų. O kol užsienis nepradėjo apie juos rašyti, tai mes stovim rankas nulėide, žiūrim, mirksim ir kad paslėpti savo dvasios ubagystę, flegmatiškai vienas kitam čiaupsim: „Nieko ypatinga“...

Parinktoji Meno Kurėjų D-jos kolekcija nesusilaukė Švietimo Ministerijos

bendrujų reikalų departamento direktoriaus sankcijos, kuris teikėsi tarti Aukštajam Seimui savo kompetingą žodį: — šlamštas. Ir Aukštojo Seimo dauguma rankų pasikėlė: „nereikia“.

Kažin, jei Čiurlionis dabar tarp mūsų gyventų ir ponas direktorius su dauguma pakilusių Seimo rankų žiūrėtų į jo paveikslus, ar nepasirodytų jiems, kad ir tai šlamštas. Juk tuose paveiksluose nėra numaliavota nei jaučio, nei asilo, kuriuos toji draugija pajėgūt suvirškinti.

Nėra lėšų? Išmėtėme milijonus marmelado fabrikui steigti, kurio pagamintą marmeladą atsisakė ir karvės ėsti. Išmėtėme ir tebėmėtome milijonus visokioms kitoms marmeladinėms operacijoms. Tik savo dvasios tuštumui užkimšti nieko nedarom. O juk dvasiai marmelado nepaduosi.

Susitvėrė būvusių ministrų komitetas „tulpių oranžerėjai“ steigti ir dirba projek-

tus, kaip iš visuomenės tam reikalui pinigų išbagauti. Kito kelio mes nežinom.

Ir skursta mūsų dvasia. Ji eina męsyn ir męsyn ir greit ji paliks visai tokį, kaip mūsų dienraščiai.

Mes laizomės prie tų didžiųjų, o jie vadina mus analfabetais. Mes skundžiamės jiems, kad mus skriaudžia, o jie iš mūsų tyčiojas. Mes rodome jiems savo frakus, o jie mus driskiais pravardžiuoja.

Ir toliai taip bus, kol mes nepamatysim visoj platumoj savo dvasios ubagystės.

Toliai mes nebūsime tikrai laisvi ir nepriklausomi, kol savo dvasios neatpalaiduosime iš tebelaikancio ją savo replės vergijos siaubo, koliai gaivings vasaris vėjas nesulaužys mumyse sukietėjusios storžievybės plutos ir gaivingi naujojo pavasario šaltiniai nenuplaus nuo mūsų amžiatį suneštų dulkių mėšlo.

KAZYS BINKIS

„Apie žmogų ir apie kiaulę“.

Gauti krikšto vardas arba kokia pavardė dar nereiškia būti žmogum.

Užsidėt kepurė, užsitempt kelinės su batais ir žmogiškai prašnekėt, tūkstantį kartų kartoti, kad tu manai ir kažin ką išmanai, ir tas dar nereiškia būti žmogum.

Būti žmogum — tai pakelti aukščiausias, koks tik yra, darbas ir, paėmus jį taip, sučiauptom lūpom ir suspausta širdimi, nebaimingai nešiti, šviečiant ir šviečiantis patnia likimo ir teismo naktim.

O tai, kas turi būti, dar toli iki tų, kas yra.

Ir štai greta su žmogum žmoguje gi virba tvartas ir štai kodel, kur tik pažiūrėtum — gatvėse, teatre, susirinkimuose — visur kyšo šnipės.

Priėsti ir atsiirgti šiltu virškinamu tepalu ir gulėt šnipė atkišus į saulę — kas gali būt pavydėtingesnio? — o aplink kriu, urč ir čiuk — kokia laimė!

Ir tas reikta atsiminti žmogui ir kartą visada! pasau'yt:

arba tu žmogus, arba tu kiaulė.

Ir jei nori likti kiaule, — kiaučėk.

O jei nori būt žmogum, sarmatykis savyje kiaučės ir nešk darbą.

Švitėdamas, kaip šviesa, jis tau duos laimės, kuri nepastiekina kiaulei, ir atidarys kelią — už žmogaus, kur visa kas žmogiška yra taip pat keista, kaip žmogul keista visa kas kiaučiška, kur nauja žemė, naujas dangus, kitoks likimas ir teismas.

ALEKSEJ REMIZOV

Gyvenimas negalima rīsti su mirtimi, o praeities menas daugiau kaip trim ketvirtadaliais negyvas. Ir čia mes turime galvoje netik Prancūziją; tai — bendras reiškinys. Praeities menas niekuomet negali patenkinti gyvenimo reikalavimų, o kartais jo įtaka gali būt nežalinga. Sveikam ir normaliam gyvenimui reikalinga, kad ir menas be palovos būtų perdirbamas ir atnaujinamas kartu su pačiu gyvenimu.

Nežinau, ar gemamoji bendruomenė įkurs savo naują meną. Bet jei tokio meno nėra, tai ir bendrai nėra gyvo meno; yra tiktai muzejus, vienas iš tų kapinų,

kur mėga praeities įbalsamuotos mumijos. Mes išauklėti atsiminimų kultu, mums sunku atspalaiduoti nuo jų. Juose yra savo poezijos, ir ji duoda jiems tolimųjų ortizontų minkštų, tirpstatų atspindulių. Bet nuo tų lyčių, kurios kadaisiai buvo taip virpamos, gyvenimas išdūlėjo ir dūla kasdien. Teisybė, kai kurie pavyzdingi padariniai, labiau patvaresni, sutausojo savo galybės dalį iki mūsų dienų. Bet dar klausimas — ar geras pradmuo ta galybė dar ir dabar? Viskas gera savo laiku ir savo vietoje.

Romain Rolland.

„Le theatre populaire“

Fonografas Laisvės Alejoj

Valio nepriklausoma!
Mes klausome klausome...
Elektrika, fizika —
Kursai, — tai vis tiktai rizika
Valio katalikiškas!
Su švaicoriais profesoriais.
Ir taip kad visi tiktai brofiai ir seserys.
Ir taip kad nevisai tiktai Afrika!
In Slabodkes
Abgebrant spišečny fabrika
Mit di gance pastroikes.
Op, op, Nauji metai —
Seni demokratai.
Vadinas, sacharinas
Vadinas, kaka... inas
Vadinas, tiktai vaidinos?
Vadinas, krikščionių krikštynos.
Amnestija — bestija.
Politiškas, reiškia prestupnikas.
Ponai, prašau!
Echt—lietuviškas krupnikas!
Akrūžnas lietuviškas cudas
Ponas asilas
Su ugalovnu dieļu.
Jau per vėlu!
Jonišky didelis sudas.
Žmonės renkas.
Kas čia?
Ūkio Bankas —
Šalin rankos!

Roza vianet ot moroza
Ciocia Roza nikogda.
Op, op, Nauji metai
Kaune pagada.
Doleris
Doler
Dofliary
Dofloroza.
Doleris doleriu
O tas pasikorėlis
Išlošė 365 dolerius.
Metropoly Konstantinopolis.
Pabučiavimų lioterija.
Pana Valerija
Pataikė kakta į adveriją.
Širdingoji, mes rods pasižįstava?
Prose do towarzystwa!
Kauno miestas brukavotas
Oi, oi, ratavokit!
Mane jau nužvalgė.
Draugas Vincas
Proklamacijų pūdą suvalgė.
Varva laisvės aliejum
Portfelis be ministerio:
Tamsta, ei, tamsta!
Sustok!
Gib a'svistok!
Ir nelaimės,
Ir bėdos' —
Lietuva nuo rydienos!

X

Kauno Meno kronika

Teatras

Buridano ir ne Buridano asilai plūsta
į Potašą ir Perlamutrą, o Potašai ir Per-
lamutrai pent Buridano Asilus.

Daugiau nieko.

Vyriausis motyvas

Laisvės varpas bokšte:

Ban!..

Ban!..

Ban!

Laisvės Alėja:

... kai!

... kai!

... kai!..

Laisvas Nemuno aidas

Ban - kai

Ban - kai

Ban-Ban-kai-kai

X.

KOVO MĖN. 15 DIENĄ IŠEINA PIRMAS
„KETURIŲ VĖJŲ“ numeris

Adresas: Kaunas, Matronio g-vė 19 Nr.

KAZYS BINKIS.

416958

Kaina 6 auksinai.